

eISSN: 2981-1791

Urban Strategic Thought

Homepage: ut.journals.ikiu.ac.ir/

ORIGINAL RESEARCH PAPER

Publisher: Imam Khomeini International University

Placement of the Public Space and Landmarks of the Neighborhood in Internal Developments Based on Urban View Capabilities (Case Study: Bojnord Army Barracks Area)

Saeid Yadollahi^{(1)*}, Milad Vatani⁽²⁾

1- Master of Urban Design, Faculty of Architecture and Urban Planning, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

2- Master of Urban Planning, Faculty of Urban Planning, Tehran University, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Received: 15/09/2024
Accepted: 5/12/2024
PP. 195-206

Keywords:

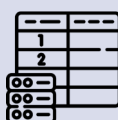
Urban View, GIS, Internal Development, Landmarks, Public Space

Number of references: 24

Number of figures: 13

Number of tables: 1

Abstract

Introduction: In recent years and as a progressive approach, “Internal Development” is known as an efficient approach in urban development, as has been used in many studies; This approach has been introduced as a smart growth tool, an efficient policy in achieving sustainable development and an empowerment strategy in informal development. Therefore, using more and more of the potentials hidden in this type of urban development model leads to improvement and ultimately the desire for its optimization. The scale of interventions in Internal Development Approach has linked it with the knowledge of urban design. “Urban View system” is considered as one of the constructive dimensions of environmental qualities in urban design, and on the other hand, due to the fact that the internal development occurs with accumulation and intervention in the inner-city barren lands, it can immediately and significantly change the visual organization or the urban landscape system, because any change inside the city is exposed to the public by more people and for a longer period of time. In other words, the urban view is a strategic opportunity hidden in the heart of internal development, which favorable encounter with it causes the development’s desirability. But in the development process, under the title of land separation, this dimension has often been reduced to landscaping. While “sustainable urban landscape” approach, emphasizes the capabilities of Strategic Views (Panorama Views, River Views, Linear Views, Townscape Views, Balcony Views) as well as the ecological environment; It raises concerns beyond 2D and a higher scale.

The Purpose of the Research: In order to formulate the basics of the implementation of urban view system in internal developments, this research aims to explain the principles of the placement of public space and landmarks based on the perspective of sustainable urban view, and for this purpose, the area of the army barracks of Bojnord city according to the capabilities of the base natural, as well as the potential possibility of internal development in it has been examined and discussed.

Methodology: This research as a descriptive-analytical in terms of its practical-developmental goal and its research method, first recognizes the basics of the sustainable urban landscape approach by using the method of library information collection, then based on the discovery of the hidden structure of the mature documents of sustainable urban view management (first hermeneutic method and then reverse engineering method); it compiles the principles by which “the placement of landmarks and the public space” in internal developments will occur with the greatest potential in receiving and presenting views. Finally, using the geographic data collection method, the principles obtained in the scope of the researched Bojnord army barracks and the optimal location were determined.

Findings and Discussion: This research determines 5 strategic principles for the criteria of action in the process of designing and planning the Urban View discipline and the discipline of Public Space. Based on them, it is possible to determine the optimal positions of the landmark and the public space of the neighborhood through a mechanism. These 5 strategic principles are: “Placement of landmarks in height dominances”, “Placement of landmarks at the intersection of the most viewing corridors from connected passages”, “Placement of landmarks in natural or artificial openings and cracks”, “Placement of the public space in the

ARTICLE INFO

Abstract

Use your device to scan
and read the article online

highest height dominance” and “Placement the public space in the vicinity of existing green and ecological zones”.

Conclusion: The results of this research show that the placement of the landmarks and the public space require attention beyond what is usually considered for them in the land separation system. Also, these principles clarify the importance of paying more attention to the ecological environment, including land form, vegetation and water in the process of urban planning and land separation. Finally, it should be mentioned that this research was conducted in a military area. Therefore, it was not possible to enter and collect the historical-social information of the area. On the other hand, in recent years, attention has been paid to the historical and social dimensions of the view. It is nice to be able to choose research cases in future research that are appropriate for internal development, and on the other hand, there is the possibility of presence and collection of historical-social information.

Funding: There is no funding support.

Authors' Contribution: Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work

Conflict of Interest: Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments: We are grateful to all the persons for scientific consulting in this paper.

Highlight

- Introducing the environmental considerations of the mature urban view approach.
- Providing a mechanism in the determining the neighborhood public space and neighborhood landmarks.
- Improvement the process of planning the separation of inner city lands.

This paper is an open
access and licenced under
the [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/)
[CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) licence.

©2024, UST. All rights reserved.

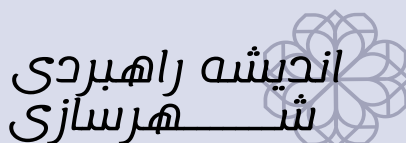
Cite this article: Yadollahi, S. & Vatani, M. (2024). Placement of the Public Space and Landmarks of the neighborhood in internal developments based on Urban View capabilities (Case study: Bojnord army barracks area). *Urban Strategic Thought*, 2(2(4)), 195-206.

[doi http://doi.org/10.30479/ust.2024.20939.1166](https://doi.org/10.30479/ust.2024.20939.1166)

https://ut.journals.ikiu.ac.ir/article_3594.html

*. Corresponding Author (Email: Saeid.yadolahi@gmail.com) / (Phone: +989192908719)

شاپای الکترونیک: ۲۹۸۱-۱۷۹۱

ناشر: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

مقاله علمی-پژوهشی

جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای محله در توسعه‌های درون‌زا، معطوف به قابلیت‌های منظرین (موردپژوهش: محدوده پادگان ارتش شهر بجنورد)

سعید یدالهی^{(۱)*}، میلاد وطنی^(۲)

۱- کارشناسی/ارشد طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.
۲- کارشناسی/ارشد برنامه‌ریزی شهری، دانشکده شهرسازی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده	اطلاعات مقاله
مقدمه: «توسعه درون‌زا» یک دیدگاه بهینه در توسعه شهری قلمداد می‌شود. مقیاس مداخلات در این رویکرد، آن را با دانش طراحی شهری پیوند داده است. یکی از ابعاد شاخص در طراحی شهری، «منظر شهری» است، ولی در فرآیند توسعه، تحت عنوان تفکیک اراضی، غالباً این بُعد به محوطه‌آرایی زمین تنزل یافته است. در حالی که رویکرد «منظر شهری پایدار»، با تأکید بر توانمندی‌های مناظر راهبردی (مناظر گسترده، خطی، رودخانه‌ای، سیماي شهری و بالکنی) و همچنین محیط اکولوژیک؛ توجهات فرای دو بُعد و مقیاس بالاتر را مطرح می‌سازد. هدف پژوهش: هدف پژوهش تدوین اصولی است که به‌واسطه آن‌ها «جانمایی عناصر نشانه‌ای و عرصه عمومی» در توسعه‌های درون‌زا به نحوی واقع شود که دارای بیشترین پتانسیل در دریافت و ارائه مناظر باشند. روش‌شناسی: این پژوهش که از لحاظ هدف کاربردی-توسعه‌ای و روش تحقیق آن توصیفی-تحلیلی است، در ابتدا با روش جمع‌آوری اطلاعات کتابخانه‌ای مبانی رویکرد منظر شهری پایدار را بازشناسی می‌کند، در ادامه بر پایه کشف ساختار پنهان اسناد بالغ مدیریت مناظر شهری پایدار اصول مدنظر را تدوین می‌کند؛ در نهایت با استفاده از روش جمع‌آوری داده‌های جغرافیایی، اصول بدست آمده در محدوده پادگان ارتش بجنورد موردپژوهی و موقعیت بهینه مدنظر تعیین می‌شود. یافته‌ها و بحث: در این پژوهش پنج اصل راهبردی زیر تعیین شد: «قرارگیری عناصر نشانه‌ای در تسلط‌های ارتفاعی»، «قرارگیری عناصر نشانه‌ای در محل تلاقی بیشترین کریدورهای دید از معابر متصل»، «قرارگیری عناصر نشانه‌ای در محل گشودگی و شکاف طبیعی یا مصنوع»، «قرارگیری عرصه عمومی در بالاترین تسلط ارتفاعی» و «قرارگیری عرصه عمومی در مجاورت پهنه‌های سبز و اکولوژیک موجود». نتیجه‌گیری: نتایج نشان می‌دهد موقعیت قرارگیری عناصر نشانه‌ای و عرصه عمومی مستلزم توجهی فراتر از آنچه به‌طور معمول برای آن‌ها در نظام تفکیک اراضی در نظر گرفته می‌شود، هستند. همچنین این اصول اهمیت بیش از پیش توجه به محیط اکولوژیک شامل فرم زمین و پوشش گیاهی و آبی در فرآیند برنامه‌ریزی و تفکیک اراضی، را روشن می‌سازد. نکات برجسته: - معرفی توجهات زیست‌محیطی رویکرد منظر شهری بالغ. - ارائه مکانیزم جانمایی عرصه عمومی و نشانه‌های محله‌ای. - بهبود فرآیند برنامه‌ریزی تفکیک اراضی درونی شهری.	دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۲۵ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۹/۱۵ صص: ۲۰۶-۱۹۵ واژگان کلیدی: منظر شهری، GIS، توسعه درون‌زا، عناصر نشانه‌ای، عرصه عمومی تعداد منابع: ۲۴ تعداد اشکال: ۱۳ تعداد جداول: ۱

ارجاع به این مقاله: یدالهی، سعید و وطنی، میلاد. (۱۴۰۳). جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای محله در توسعه‌های درون‌زا، معطوف به قابلیت‌های منظرین (موردپژوهش: محدوده پادگان ارتش شهر بجنورد). *اندیشه راهبردی شهرسازی*، ۲(۲۴)، ۱۹۵-۲۰۶.

این مقاله به صورت دسترسی باز و با مجوز [Creative Commons CC BY-NC 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) قابل استفاده است.

[doi: https://doi.org/10.30479/ust.2024.20939.1166](https://doi.org/10.30479/ust.2024.20939.1166)

©2024, UST. All rights reserved.

* نویسنده مسئول (رایانامه: Saeid.yadolahi@gmail.com) / (تلفن: ۰۹۱۹۲۹۰۸۷۱۹)

۱- مقدمه و بیان مسئله

امروزه توسعه درون‌زا به‌عنوان رهیافتی کارآمد در توسعه شهری شناخته می‌شود، همانطور که در مطالعات صورت گرفته؛ این رویکرد، ابزار رشد هوشمند (قربانی و نوشاد، ۱۳۸۷: ۱۳)، سیاست کارآمد در دستیابی به توسعه پایدار (ایزدی و امیری، ۱۳۹۳: ۴۴)، راهبرد توانمندسازی در توسعه‌های غیررسمی (شفاعتی و همکاران، ۱۳۹۲: ۱۷) و ... معرفی شده‌است. بنابراین بهره‌گیری هر چه بیشتر از قابلیت‌های نهفته در این نوع از الگوی توسعه شهری به بهبود و نهایتاً میل به بهیگی آن می‌انجامد. «نظام منظر شهری» یکی از ابعاد سازنده کیفیات محیط در طراحی شهری محسوب می‌شود (ذکاوت، ۱۳۹۵: ۱۱۲). از طرفی با توجه به این‌که توسعه درون‌زا با توده‌گذاری و مداخله در زمین‌های بایر و دایر درون‌شهری رخ می‌دهد، می‌تواند به‌طور آنی و چشم‌گیر سازمان بصری یا نظام منظر شهری را دستمایه تغییرات قرار دهد، چرا که هر تغییری در درون شهر، توسط تعداد بیشتری از مردم و همچنین با طول مدت بیشتری، در معرض دید عموم قرار می‌گیرد. به عبارتی منظر شهری فرصتی راهبردی به‌صورت نهفته در بطن توسعه درون‌زا است، که مواجهه مطلوب با آن موجب مطلوبیت توسعه قلمداد می‌شود.

حال چگونه می‌توان آفرینش قابلیت‌های منظر شهری در توسعه‌های درون‌زا را محقق ساخت؟ این امر مستلزم بهره‌گیری از چارچوبی سیستمی پیرامون نحوه مداخله در منظر شهر است. از این‌رو با اتصاف به دیدگاه «منظر شهری پایدار»، به‌عنوان جدیدترین الگوی مفهومی از منظر شهری طی سیر تحول آن، می‌توان مبانی پیاده‌سازی سیستم منظر شهری در توسعه‌های درون‌زا را تدوین کرد.

در زمینه دیدگاه منظر شهری پایدار می‌بایست این موضوع مدنظر قرار گیرد که در چارچوب مدیریت بصری پایدار ارتباط بین عناصر شاخص و نشانه‌ای^۱ با ناظر (در عرصه عمومی) و محیط‌زیست و همچنین ارتباط عناصر نسبت به یکدیگر بن‌مایه کار است. بنابراین توجهات منظر شهری پایدار علاوه‌براینکه می‌تواند با شاخصه‌هایی به پیشنهاد جانمایی عرصه عمومی بپردازد، از آن جهت که جانمایی عناصر نشانه‌ای را راهبری می‌کند، و با توجه به

مقیاس توسعه درون‌زا که اغلب در سطح میانی به طراحی محله می‌انجامد، می‌تواند مکان مناسب جهت پیشنهاد میدان محلی بواسطه مجاورت عناصر نشانه‌ای جانمایی شده را نیز هویدا سازد. به‌عبارتی دیگر یکی از وجوه پاسخ به موقعیت قرارگیری میدان محلی و عناصر نشانه‌ای مجاور آن، در توسعه درون‌زا، مستلزم اعمال دیدگاه منظر پایدار یا راهبردی-زیست‌محیطی است.

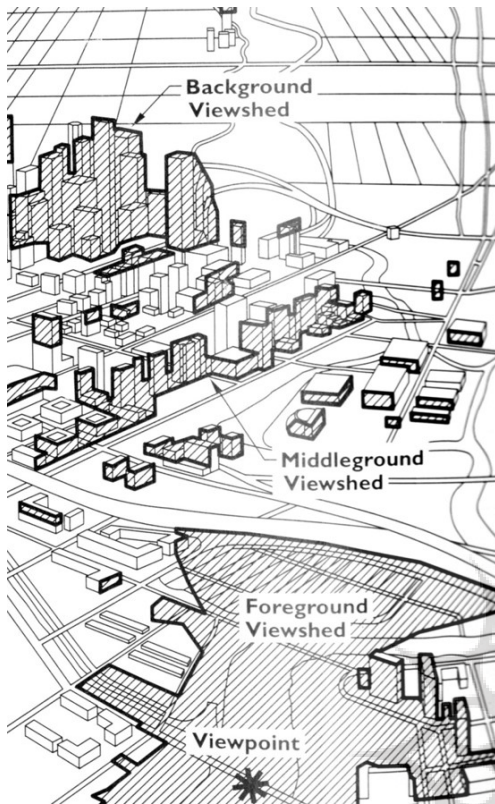
درنهایت این پژوهش بر آن است تا در راستای تدوین مبانی پیاده‌سازی سیستم منظر شهری در توسعه‌های درون‌زا به تبیین اصول جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای بر پایه دیدگاه منظر شهری پایدار بپردازد و بدین منظور محدوده پادگان ارتش شهر بجنورد با توجه به قابلیت‌های بستر طبیعی و همچنین امکان بالقوه توسعه درون‌زا در آن، مورد بررسی قرار گرفته است.

۲- روش‌شناسی

این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی-توسعه‌ای و روش تحقیق آن توصیفی-تحلیلی است. در گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و روش جمع‌آوری داده‌های جغرافیایی بهره گرفته شده است. در این راستا ابتدا مبانی منظر شهری پایدار با بهره‌گیری از منابع نظری و اسناد بالغ مدیریت منظر شهری تدوین شد. سپس مبانی آفرینش قابلیت‌های منظرین در توسعه‌های درون‌زا و از این رهگذر اصول جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای بر اساس قابلیت‌های منظرین بر پایه کشف ساختار پنهان (در ابتدا روش هرمنوتیک و سپس روش مهندسی معکوس) تبیین شده است. درنهایت در پایان به کاربردی مبانی تدوین شده، در مورد پژوهش (منطقه پادگان ارتش بجنورد) به‌عنوان یک فرصت توسعه درون‌زا با بهره‌گیری از نرم‌افزار GIS پرداخته شده‌است.

۳- مبانی نظری

طراحی شهری به‌مثابه مدیریت مکانی (و یکی از اجزاء آن مدیریت بصری)، ابزاری است که برای کنترل فرم محیط بصری در مقیاس استراتژیک به‌کار می‌رود. «مفهوم» محیط بصری شهر از لحظه تولد تا بلوغ طراحی شهری، به‌مثابه

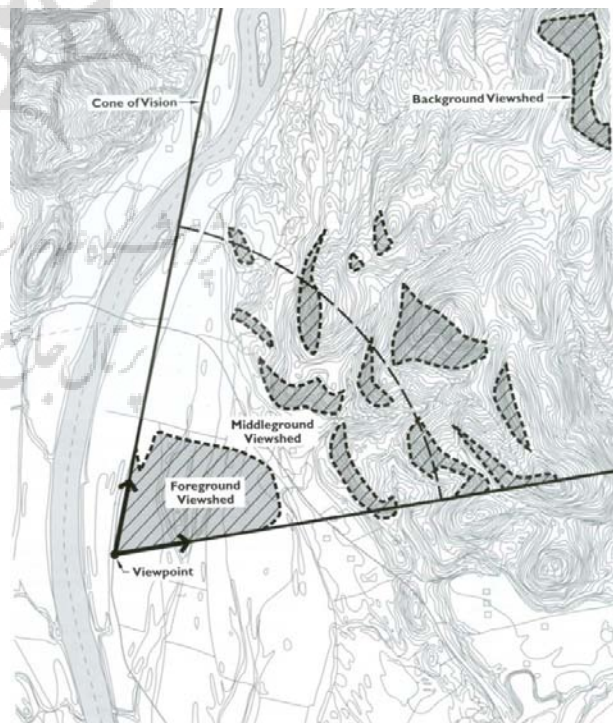
شکل ۲. پیش‌زمینه، بستر میانی و پس‌زمینه در مدیریت هندسی و مدیریت مفهومی مناظر شهری
منبع: (ذکاوت، ۱۳۸۵: ۳۱)

درنهایت با ورود دغدغه‌های زیست‌محیطی و ملاحظات مرتبط با توسعه پایدار، نقش مورد انتظار از یک ساختار اجتماعی-فضایی تا حد یک «ساختار اجتماعی فضایی پایدار»^۲ افزایش می‌یابد (گلکار، ۱۳۸۷: ۱۱۰).

شکل ۳. سیر تحول مفهوم محیط بصری شهر
منبع: (گلکار، ۱۳۸۷: ۱۱۰)

زنجیره‌ای متشکل از چهار حلقه روند تکاملی خود را طی کرده‌است؛ در رویکرد منظر شهری آرایشی/تزئینی جداره‌ها مانند لفافی نازک و جامه‌ای فاخر بر پیکره شهر پوشانده می‌شود (بنه‌ولو، ۱۹۷۷)؛ در رویکرد منظر شهری عملکردی/ برنامه‌محور انباشت ساختمان‌های کوشک‌وار مدرن و نمای ناپیوسته جداره‌ها رایج می‌شود (Tranick, 1986)؛ در رویکرد منظر شهری ادراکی/زمینه‌گرا مسئله «حرکت» در ارزیابی منظر شهری، برای نخستین بار با نظریه «دیدهای متوالی» مورد تاکید قرار می‌گیرد (Cullen, 1961). همچنین فهم «طراحی شهری» به مثابه «مدیریت منظر شهری» (گلکار، ۱۳۸۲: ۱۸-۲۱)، تدوین ابزارهایی جهت «مدیریت هندسی و مدیریت مفهومی مناظر شهری» را به یکی از وظایف مدیریت شهری مبدل می‌سازد، در این رابطه «وی.ام.اف» (چارچوب مدیریت منظر شهری) (GLA, 2010) و «کدها و زونینگ اوردینانس فرم-محور» به عنوان اسنادی کاربردی هستند (گلکار، ۱۳۸۷: ۱۰۷).

شکل ۱. پیش‌زمینه، بستر میانی و پس‌زمینه در مدیریت هندسی و مدیریت مفهومی مناظر شهری
منبع: (ذکاوت، ۱۳۸۵: ۳۱)

در حال تغییر است (Queen's University, 2016., 57-59)؛ بنابراین محافظت از این مناظر سخت‌تر و نیازمند سازوکاری در تعیین محل نقاط رویت، و محاسبه آستانه‌های ارتفاعی هستند (Yadollahi & Daneshvari 2023: 33-34). رویکرد کریدورهای بصری که از موفق‌ترین ابزار کنترل منظر محسوب می‌شود، در برخی موارد می‌تواند با ترکیب شدن همراه روش کنترل ارتفاع لفافی، یک استراتژی هیبریدی را ارائه دهد (Queen's University, 2016: 57-59). از نمونه‌ها در این زمینه، می‌توان به پژوهش کیم و همکارانش اشاره کرد. آنها روی رودخانه هان سئول، تاثیر واقعی ویژگی‌های ساختمان‌ها را بر ترجیح بصری مناظر ساحلی شهری با پس‌زمینه‌های کوهستانی تحلیل کرده‌اند. و در نهایت ترکیبی از دالان‌های دید با خطوط آسمان محدب برای کاهش اثرات منفی ساختمان‌های با ارتفاع متوسط به بالا را توصیه می‌کنند (Kim et al., 2024: 12). و همچنین به گزارش راهنماهای مناظر عمومی ونکوور اشاره کرد که برای ۲۴ منظره تعیین شده به بررسی ارتفاع و توده ساختمان، منظر سایه‌ها، سایت‌های استثنایی مرکز شهر پرداخته‌است (City of Vancouver, 2024). در این راستا اسناد بالغ مدیریت منظر شهری که از ابزار کریدور بصری یا استراتژی هیبریدی بهره برده‌اند (GLA, 2012; APUR, 2009; HRC, 2013; BPS, 2018; HRM 2016; OCC & OPT, 2015) در جدول ۱ بررسی می‌شوند.

در چارچوب منظر شهری عملکردی/برنامه‌محور، در اواخر قرن ۱۹ میلادی کنترل‌های ارتفاع لفافی^۳، یک روش کارآمد برای دستیابی به محافظت از منظر بوده است. این کنترل‌ها شامل سیاست‌هایی است که حداکثر ارتفاع مجاز را به صورت پهنه‌ای در یک ناحیه مشخص شده (معمولاً پهنه مرکزی یا تاریخی شهر) در برابر توسعه بلند و مدرن تعیین می‌کند. با پدید آمدن مفاهیم منظر ذهنی و منظر ذهنی-ارزیابانه در منظر شهری ادراکی/زمینه‌گرا و منظر شهری پایدار، رویکرد کریدورهای بصری، با قابلیت حفاظت از مناظر به نشانه‌ها، خصایص و خطوط آسمان مهم، جایگزین کنترل ارتفاع لفافی شد (یدالهی و علی‌الحسانی، ۱۴۰۲: ۳۲). سیاست‌های این رویکرد با محدود کردن ارتفاع مجاز در کریدورهای بصری، و در مقابل، اجازه دادن به توسعه‌های بلندتر در مکان‌های جایگزین، عموماً سهل‌انگیزتر هستند. در این رویکرد تفاوت بین دو سبک معماری هنرهای زیبا^۴ و پیکچرسک^۵ بر نحوه محافظت از خطوط دید و نحوه اجرای کنترل‌های منظر تاثیر می‌گذارد. سبک هنرهای زیبا دربردارنده کریدورهای محوری بزرگ، با خطوط مستقیم به نمادهای برجسته است که حد بالایی از وضوح و خوانایی را به همراه دارد. اما سبک پیکچرسک با پیچیدگی همراه است، این سبک چشم‌اندازهایی ارائه می‌دهد که در آنها همیشه مشخص نیست چگونه خطوط دید یا نیم‌رخ‌ها، تحت تاثیر ساختمان‌های جدید قرار می‌گیرند، زیرا نقطه رویت به‌طور مداوم در سراسر شهر

شکل ۴. کریدور حفاظت‌شده و عناصر تشکیل‌دهنده، مکان دریافت منظر تپه الله و هدف راهبردی معصوم‌زاده
منبع: (یدالهی و دانشوری، ۱۳۹۴: ۱۱۰)

شکل ۵. آستانه ارتفاعی تعیین‌شده در منظر راهبردی گسترده از تپه الله بجنورد، به‌منظور محافظت در برابر انسداد دید
منبع: (یدالهی و دانشوری، ۱۳۹۴: ۱۱۰)

جدول ۱. معرفی اسناد بالغ مدیریت مناظر شهری بهره‌مند از ابزار کریدور بصری یا استراتژی هیبریدی

نام سند	معرفی
سند چارچوب مدیریت منظر لندن (GLA, 2012 & 2019)	طرح لندن ^۶ در سیاست‌های «مدیریت منظر لندن»، فهرستی از ساختمان‌ها اعم از: کلیسا سنت پل ^۷ ، کاخ وست مینستر ^۸ ، برج لندن ^۹ و مناظر شهری اعم از: مناظر گسترده ^{۱۰} ، مناظر خطی ^{۱۱} ، مناظر رودخانه‌ای ^{۱۲} و مناظر سیمای شهری ^{۱۳} ارائه می‌کند که موجب شناسایی شهر لندن در سطح راهبردی می‌شوند. این سیاست‌ها تصریح می‌کنند که هرگونه طرح پیشنهادی توسعه در فهرست مذکور، باید در تطابق با اصول طراحی در طرح لندن، سیاست‌های محلی طراحی شهری و اصول مدیریت منظر شهر باشند. تهیه و تصویب سند هدایت و راهبری با نام «چارچوب مدیریت منظر لندن» به این منظور صورت پذیرفته است؛ که در آن به ارائه راهنمای مدیریت بصری برای حفاظت از کریدورهای دید با استفاده از فرمول‌های مثلثاتی و محاسبه خطاهای کرویت زمین و انکسار نور، و همچنین راهنمای مدیریت مکان‌های دریافت منظر ^{۱۴} می‌پردازد.
سند ارتفاع و چشم‌انداز عالی پاریس ^{۱۵} (APUR, 2009)	در سال ۲۰۰۸ شورای شهر پاریس جهت راه‌اندازی یک فرآیند، مطالعه و مشاوره پیرامون تکامل منظر شهری پاریس، به‌ویژه نحوه جانمایی ابنیه بلندمرتبه، اقدام کرد. به این منظور سندی تنظیم شد که تاثیر واقعی ابنیه بلندمرتبه بر مناظر مقیاس مختلف اعم از: بلودرها ^{۱۵} (سکوی مشاهده، میز جهت‌گیری مصور و ...)، مناظر ارائه شده توسط فضاهای باز ^{۱۶} (از یک اسپلاناد ^{۱۷} ، یا یک کانال یا خط راه آهن یا رود سن و ...)، مناظر در محور یک فضای عمومی ^{۱۸} را ارزیابی می‌کند و اصول حفاظت از عناصر حفاظت‌شده به همراه اصول سازگاری توسعه‌های پیشنهادی با منظر شهری را ارائه می‌دهد.
سند مطالعات صفحات دید دارتموت مربوط به شهر هالیفاکس (HRC, 2013; HRM, 2016)	هالیفاکس، شهری دوبخشی، شامل دارتموت و هالیفاکس است. منظر این شهر در دهه ۷۰ م با صفحات و کریدورهای دید تحت حفاظت قرار گرفت. اما در سال ۲۰۰۸ بازنگری در صفحات دید ^{۲۰} دارتموت پیشنهاد شد؛ و فرآیند این کار در ۲۰۱۱ تدوین و پیاده شد. در سال ۲۰۱۳ بخش‌های دیگر این سند نهایی شد. نهایتاً دو عنصر طبیعی بندر هالیفاکس ^{۲۱} و تپه سیتادل ^{۲۲} ، در دو گروه مناظر گسترده ^{۲۳} و مناظر کریدوری خیابان ^{۲۴} مورد حفاظت و برنامه‌ریزی جهت ارتقاء قرار گرفتند.
سند حفاظت از منابع خوش‌منظره پورتلند (Bureau of Planning, Portland, 1991) (BPS, 2018)	پورتلند پیش از تهیه پیش‌نویس طرح ۲۰۳۵، از دهه ۸۰ میلادی سیاست‌های منظر را به‌صورت موضعی اجرا می‌کرده است. اما در سال‌های اخیر با بکارگیری عنوان منابع خوش‌منظره ^{۲۵} بجای نقاط بصری، روشی نوآورانه برای شناسایی و محافظت از آن‌ها در برابر فشارهای توسعه ارائه می‌دهد. موضوعات منظر یا عناصر تحت حفاظت در برنامه اخیر عبارتند از: کوه‌ها (سنت هلن و هود) و پل‌های تاریخی، ساختمان‌ها، پارک‌ها، رودخانه ویلامت ^{۲۶} در چهار گروه: خیابان‌های منظرین ^{۲۷} ، کریدورهای خوش‌منظره ^{۲۸} ، نقاط کانون بصری ^{۲۹} ، محوطه‌های خوش‌منظره ^{۳۰} . این مناظر در دو گروه تسلط‌های ارتفاعی ^{۳۱} و گروه رودخانه‌ای ^{۳۲} قابل دریافت هستند.
سند ارزیابی مخروط‌های دید آکسفورد (OCC & OPT, 2015)	در شهر آکسفورد علاوه بر مخروط‌های دید ^{۳۳} یک حفاظت لفافی هم پیرامون برج کارفاکس در نظر گرفته شده است. سند ارزیابی مخروط‌های دید آکسفورد ذیل مناظر گسترده (بیرون به درون) از شاخص‌ترین اسناد فعلی شهر است. ویژگی مهم این سند توجه همسان به اهمیت ناظر ^{۳۴} ، مکان دریافت منظر و چشم‌انداز ^{۳۵} در منظر است. موضوعات منظر در این سند شامل: ساختمان‌های تاریخی منتخب و خط آسمان تاریخی در پنج گروه می‌باشد: ساختمان‌های مرتفع هم قدمت دانشگاه ^{۳۶} ، ساختمان نشان‌دهنده اولین دانشگاه ^{۳۷} ، ساختمان‌های مرتفع آکسفورد اولیه ^{۳۸} ، ساختمان‌های مرتفع ویکتوریایی در خط آسمان آکسفورد ^{۳۹} ، الحاقات قرن بیستم و بیست و یکم به خط آسمان ^{۴۰} است.

مطالعه اسناد بالغ مدیریت مناظر شهری نشان می‌دهد مکانیزم آن‌ها در اصولی دارای مشابهت هستند. این اصول را می‌توان به‌صورت زیر دسته‌بندی کرد:

- ۱- موضوعات منظر، عناصر نشانه‌ای مصنوع شامل: ساختمان‌های تاریخی یا نشانه‌های دارای ارزش معماری و طبیعی شامل: کوه، پهنه‌های سبز و ... را در برمی‌گیرد.
- ۲- دسته‌بندی مناظر از پنج گروه مناظر گسترده، مناظر خطی، مناظر رودخانه‌ای، مناظر سیمای شهری و مناظر بالکنی خارج نیست. همچنین مناظر گسترده و مناظر خطی

بیشترین حضور را اسناد مختلف دارا هستند.

۳- در مناظر گسترده که عمدتاً از نواحی مرتفع قابل دریافت هستند اصل بر استفاده از فرمول‌های مثلثاتی برای محافظت حریم مناظر در برابر تجاوز توسعه‌های جدید است (مطابق شکل ۶ و ۷). بر این اساس چه کریدورهای بصری صعودی باشند یا نزولی، هر چه موقعیت نشانه مورد نظر یا مکان دریافت منظر از میانه‌های ارتفاعی شهر بالاتر باشد: (الف) کیفیت و وضوح دریافت مناظر بالاتر، (ب) میزان محدودیت ارتفاعی توسعه شهر کمتر است که هر دو مورد مزیت

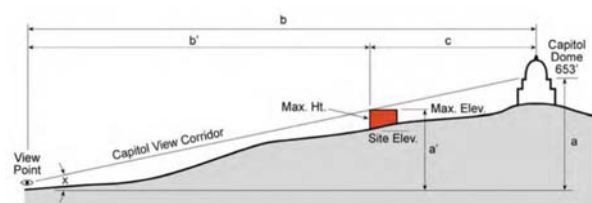
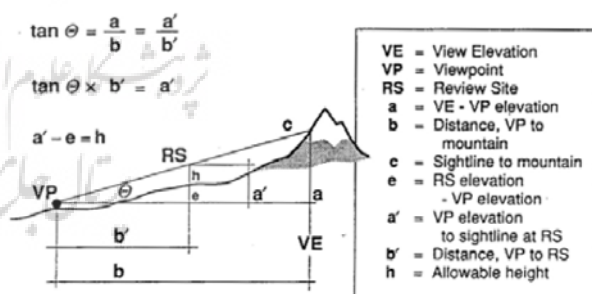
محسوب می‌شوند.

۴- در مناظر خطی عمدتاً تأکید بر قرارگیری عنصری نشانه‌ای در آکس و نقطه گریز یک گشودگی، به‌خصوص معابر است.
۵- در مناظر رودخانه‌ای عمدتاً منازری که همزمان عنصر نشانه‌ای را در قابی مشترک با بستر رودخانه و تمام اجزای مرتبط با سازه آبی نشان می‌دهد، واجد اهمیت راهبردی هستند. از این‌رو جانمایی عنصر نشانه‌ای در لبه رودخانه، به شکل‌گیری چنین قابی کمک می‌کند.

۶- در مناظر سیمای شهری و بالکنی نیز، هر چه عناصر نشانه‌ای ارتباط صریح‌تری با عرصه عمومی داشته و همچنین عرصه عمومی همجوار از گشودگی مطلوبی برخوردار بوده باشد، کیفیت این گروه از مناظر ارتقا می‌یابد.

۷- مکان‌های دریافت منظر، به‌عنوان یک عرصه عمومی شناخته شده و فرآیندهای مربوط به مکان‌سازی آن‌ها در دستورکار قرار می‌گیرد. بدیهی است که هر چه مناظر قابل رویت از این مکان‌ها گسترده‌تر و با کیفیت‌تر باشند، کیفیت مکان دریافت منظر نیز بالاتر ارزیابی می‌شود. یکی از لازمه‌های این امر برخورداری از حداکثر تسلط ارتفاعی ممکن است.

View Preservation Height Calculation Formula

شکل ۶ و ۷. نمونه‌های حفاظت از آستانه ارتفاعی مناظر با استفاده از فرمول‌های مثلثاتی در شهرهای پورتلند (بالا) و آستین (پایین)

منبع: (Queen's University, 2016: 48 & 58)

بر اساس موارد فوق می‌توان به تدوین «اصول جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای در توسعه‌های درون‌زا بر اساس قابلیت‌های منظرین» پرداخت. موارد ۱ و ۲ کمک می‌کنند بسته به پتانسیل‌های بستر و زمینه هر توسعه‌ای، تمرکز بر یک یا چند دسته از گروه‌های مطرح شده صورت پذیرد. سایر موارد نیز هر یک شرایط بهینه‌ای دارند که در توسعه‌های درون‌زا فرصت اعمال این شرایط مهیا است، در این راستا برخی از اصول ایجاد و ارتقای فرصت‌های دریافت مناظر شهری در توسعه‌های درون‌زا بواسطه جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای در موقعیت‌های برتر، در زیر ارائه می‌شود:

۱- قرارگیری عناصر نشانه‌ای در بالاترین تسلط ارتفاعی محدوده توسعه درون‌زا. (در جهت ارتقا فرصت دریافت مناظر گسترده از پهنه‌های مجاور)

۲- قرارگیری عناصر نشانه‌ای در ناحیه‌ای که مناظر خطی از معابر متصل به محدوده توسعه درون‌زا، بیشترین تلاقی را با یکدیگر دارند. (در جهت ایجاد مناظر خطی و ارتقا کیفیت آن‌ها و کمک به راهبری و جهت‌یابی ساکنین)

۳- قرارگیری عناصر نشانه‌ای در کمترین فاصله با عوامل طبیعی یا مصنوع پدیدآورنده گشودگی یا شکاف. (در جهت ایجاد و ارتقا مناظر رودخانه‌ای، سیمای شهری و بالکنی)

۴- قرارگیری عرصه عمومی در ناحیه با بالاترین تسلط ارتفاعی (در جهت ارتقا کیفیت مکان دریافت منظر)

۵- قرارگیری عرصه عمومی در مجاورت عناصر اکولوژیک موجود و یا ناحیه‌ای که قصد اختصاص به ناحیه اکولوژیک دارد. (در جهت ارتقا کیفیت مکان دریافت منظر و ایجاد مناظر راهبردی سیمای شهری)

۴- معرفی محدوده مورد پژوهش

محدوده مطالعاتی و طراحی سایت پادگان ارتش شهر بجنورد، مساحتی بالغ بر ۲۸ هکتار معادل ۰/۹۸ درصد از مساحت کل شهر را شامل می‌شود. این محدوده در بافت میانی شهر قرار دارد و از سمت جنوب شرقی به بافت فرسوده شهر بجنورد اتصال می‌یابد. اراضی این محدوده در حال حاضر متعلق به کاربری نظامی است که به دلیل انتقال این کاربری به خارج از شهر، اراضی حاصله به صورت اراضی

بایر جهت توسعه درون‌زا در اختیار قرار می‌گیرند.^{۴۱}

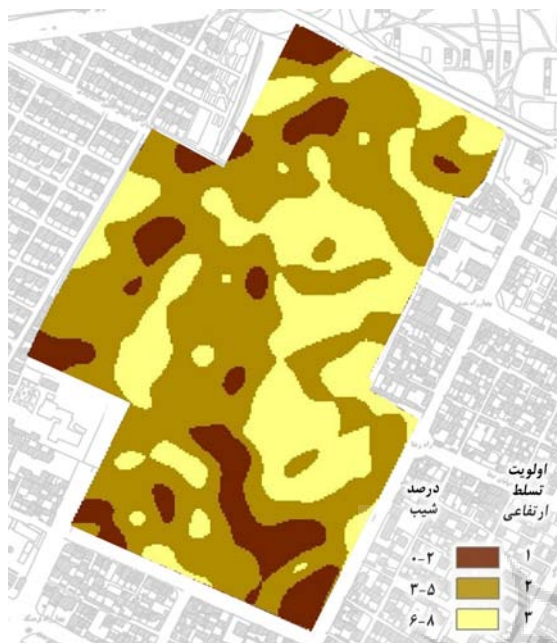

شکل ۸. تعیین محدوده توسعه

۵- یافته‌های پژوهش و بحث

به‌منظور پیگیری فرآیند جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای در اراضی پادگان ارتش بر اساس قابلیت‌های منظرین، اصول تعیین شده مذکور در این محدوده مورد بررسی قرار گرفت:

اصل ۱: به‌منظور تعیین اولویت تسلط ارتفاعی در محدوده توسعه با استفاده از کدهای ارتفاعی محدوده و نقشه‌های درصد و جهات شیب در سیستم DEM، اطلاعات جغرافیایی GIS استخراج شد، که نهایتاً می‌توان نقشه اولویت‌بندی تسلط ارتفاعی (شکل ۹ و ۱۰) را با بهره‌گیری از این لایه‌های رستری به دست آورد.

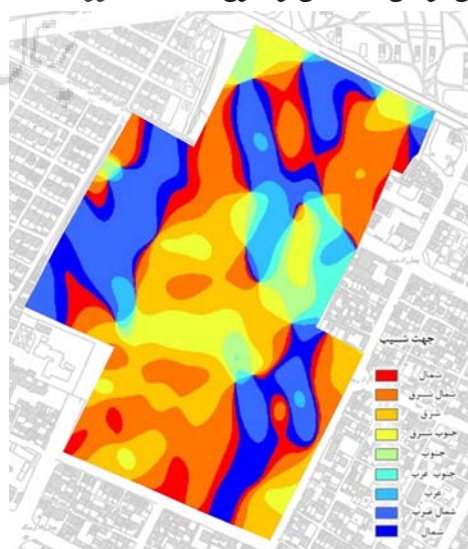

شکل ۱۰. نقشه اولویت تسلط ارتفاعی و درصد شیب

اصل ۲: به‌منظور دستیابی به ناحیه‌ای که کریدورهای بصری محورهای متصل به محدوده توسعه، بیشترین تلاقی را با یکدیگر دارند، مخروط‌های دید در امتداد هر یک از کریدورها ترسیم شد؛ نواحی که بیشترین تلاقی را با یکدیگر دارند بواسطه شدت رنگ مشخص هستند.

شکل ۱۱. نقشه کریدورهای قابل رویت از بافت پیرامون توسعه و نحوه تلاقی آن‌ها

شکل ۹. نقشه جهات شیب

ساختار اکولوژیک موجود نیز سازگار است و در طراحی می‌تواند به‌عنوان لبه نرم عرصه عمومی ایفای نقش کند (شکل ۱۳). بنابراین پس از تلفیق اصول ۱ تا ۳، موقعیت برتر در حدود مرکزی محدوده توسعه درون‌زا جهت جانمایی عناصر نشانه‌ای مشخص گردید و از رهگذر اصول ۴ و ۵، تدقیق پیرامون موقعیت برتر عناصر نشانه‌ای صورت پذیرفت که بر اساس آن موقعیت برتر جانمایی عرصه عمومی نیز نمایان گشت. بر این اساس مکان میدان محلی در این محدوده در ناحیه شمالی موقعیت برتر جانمایی عناصر نشانه‌ای تعیین شد، طوری که محدوده میدان توسط پوشش گیاهی پیرامون از بخش‌های شرقی و غربی محصور است.

۶- نتیجه‌گیری

در این نوشتار به‌واسطه مرور سیر تحول رویکردهای مواجهه پدیده منظر شهری، رویکرد منظر شهری پایدار به‌عنوان یک رویکرد بالغ در دانش طراحی شهری، مورد بازشناسی قرار گرفت و با شناخت عمیق ماهیت و سازوکار اسناد بالغ مدیریت مناظر شهری اصولی از آن‌ها استخراج شد که در فرآیند اسناد مذکور، چنانچه این اصول از سطح مطلوب‌تری برخوردار بودند، کیفیات مناظر قابل دریافت نیز از مطلوبیت بیشتری برخوردار می‌بود. لذا توسعه‌های درون‌زا فرصت منحصربفردی دانسته شدند که بتوان اصول مذکور را بطور اندیشیده پیاده ساخت. پنج اصل راهبردی در این زمینه اعم از: قرارگیری عناصر نشانه‌ای در تسلط‌های ارتفاعی، در محل تلاقی بیشترین کریدورهای دید از معابر متصل، در محل گشودگی و شکاف طبیعی یا مصنوع، و همچنین قرارگیری عرصه عمومی در بالاترین تسلط ارتفاعی و در مجاورت پهنه‌های سبز و اکولوژیک موجود، مشخص ساخت موقعیت قرارگیری عناصر نشانه‌ای و عرصه عمومی مستلزم توجهی فراتر آنچه به‌طور معمول برای آن‌ها در نظام تفکیک اراضی (عمدتاً محدود به ارائه طرح محوطه‌سازی صرفاً با توجهات منظرین مقیاس خرد) در نظر گرفته می‌شود، هستند.

اصل ۳: با توجه به این‌که شکاف طبیعی و یا مصنوع در محدوده مورد مطالعه وجود ندارد، اصل ۳ از فرآیند تصمیم‌گیری خارج می‌شود.

نتایج اصول فوق، بر مبنای تحلیل درونپایی نرم‌افزار GIS و با استفاده از همپوشانی آن‌ها مطابق شکل ۱۲ به دست می‌آید. بر این اساس ناحیه قرمز بهترین مکان جهت استقرار عناصر نشانه‌ای در این توسعه درون‌زا است. پس به عبارتی ناحیه تقریبی میدان محلی مشخص شده است.

شکل ۱۲. همپوشانی نقشه‌های ۹ و ۱۰ و تعیین موقعیت برتر

اصل ۴: با در نظر گرفتن حاصل از اصول ۱ تا ۳، ناحیه شمالی موقعیت برتر جانمایی عناصر نشانه‌ای، دارای مزیت نسبی ارتفاعی نسبت به ناحیه جنوب و به‌خصوص نواحی شرقی و غربی ناحیه است، از این رو به‌عنوان فرصت مطلوب جانمایی عرصه عمومی است.

اصل ۵: به‌طور کلی در محدوده توسعه درون‌زا حدوداً ۲۰۰۰ اصله درخت قرار دارد که نحوه استقرار آن‌ها مطابق شکل ۱۲ است؛ درختان موجود در محدوده اغلب در بخش مرکزی پراکنده‌اند که به نوعی حریم شمالی موقعیت برتر جانمایی عرصه عمومی را احاطه کرده‌اند. از این رو موقعیت تعیین شده جهت جانمایی عرصه عمومی، با

شکل ۱۳. نحوه استقرار پوشش گیاهی وضع موجود محدوده توسعه

صورت پذیرفته است. از این‌رو امکان ورود و برداشت اطلاعات تاریخی-اجتماعی محدوده وجود نداشت. از طرفی در سال‌های اخیر توجهات به ابعاد تاریخی و اجتماعی منظر افزایش یافته‌است. لذا می‌توان در تحقیقات آینده موارد پژوهشی انتخاب کرد که به لحاظ موقعیت مناسب توسعه درونی باشند و از طرفی امکان حضور و برداشت اطلاعات تاریخی-اجتماعی نیز وجود داشته باشد. تا از این طریق به معیارهایی که در این پژوهش تعیین شده‌است، معیارهایی با ریشه‌های تاریخی-اجتماعی افزود. همچنین این امر در مورد مناظر مقیاس میانی یا به عبارت دیگر مناظر متوالی (سریال ویژن) به‌خصوص در اراضی با قابلیت توپوگرافیک یا معماری ویژه، نیز صادق است، مناطری که صرفاً با حضور در محدوده مطالعاتی امکان دریافت و رویت آنها فراهم می‌شود.

۷- حامیان مالی

مقاله حامی مالی و معنوی نداشته است.

۸- مشارکت نویسندگان

«نویسندگان به اندازه یکسان در مفهوم‌سازی و نگارش مقاله سهیم هستند. همه نویسندگان محتوای مقاله ارسالی برای داوری را تایید کردند و در مورد تمام جنبه‌های کار توافق دارند.»

۹- اعلام عدم تعارض منافع

«نویسندگان اعلام می‌دارند که در انجام این پژوهش هیچ‌گونه تعارض منافی برای ایشان وجود نداشته است.»

این اصول اهمیت بیش از پیش توجه به محیط اکولوژیک شامل فرم زمین و پوشش گیاهی و آبی در فرآیند برنامه‌ریزی و تفکیک اراضی، را روشن می‌سازد. ذکر این نکته ضروریست که توجهات منظرین یکی از چندین لایه ممکن برای جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای در توسعه‌های درون‌زا است؛ که این لایه می‌تواند به فراخور قابلیت‌ها و توانمندی‌های هر محدوده توسعه، از اهمیت متفاوتی برخوردار شود. همانطور که در طرح بلندمرتبه‌سازی هکنی (London Borough of Hackney)، ۱۰ لایه مختلف جهت جانمایی موقعیت‌های بهینه جهت استقرار ابنیه بلندمرتبه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است، ولی لایه منظر شهری، به جهت توانمندی‌های منظرین ویژه این شهر به‌عنوان مهم‌ترین لایه در تصمیم‌گیری‌ها به ایفای نقش پرداخته‌است.

با این تفاسیر، اصول بدست آمده در محدوده پادگان ارتش شهر بجنورد که از قابلیت‌های منظرین ویژه‌ای نیز برخوردار است، مورد بررسی و تحلیل قرار گرفت و موقعیت برتر جهت جانمایی میدان محلی و استقرار عناصر نشانه‌ای تعیین شد. نهایتاً می‌توان نتیجه گرفت که منظر شهری یکی از ابعاد توسعه و به‌خصوص توسعه درون‌زا محسوب می‌شود که میزان مطلوبیت آن، به‌خصوص در محیط‌های اکولوژیک، تاثیر ویژه‌ای بر مطلوبیت توسعه دارد، از این‌رو جانمایی عرصه عمومی و عناصر نشانه‌ای در توسعه درون‌زا با مدنظر قراردادن قابلیت‌های منظرین می‌تواند در مطلوبیت توسعه درون‌زا نقشی اساسی ایفا کند.

لازم به ذکر است این پژوهش در یک منطقه نظامی

- 29- Visual Focal Points
- 30- Scenic Sites
- 31- Upland Tier
- 32- River Group
- 33- View Cones
- 34- Viewer
- 35- Landscape
- 36- High buildings that pre-date the University
- 37- Building representing the early University
- 38- High buildings of Early Modern Oxford
- 39- Victorian high buildings of Oxford's skyline
- 40- Twentieth and twenty first century additions to Oxford's skyline.

۴۱- این موردپژوهی در سال ۱۳۹۲ انجام شده است و در آن سال این اراضی کماکان متعلق به ارتش بوده و مداخلات توسعه‌ای در آن رخ نداده بود. اما در سال‌های اخیر این اراضی بدون پیروی از رویکردهای بالغانه، به صورت متداول تفکیک و مورد بهره‌برداری قرار گرفته است.

۱۲- منابع

- ۱- ایزدی، محمدسعید و امیری، نگین. (۱۳۹۵). توسعه درونی، الگویی متوازن، متعادل و پایدار برای توسعه و ارتقاء کیفی شهر؛ برنامه‌ریزی برای توسعه مجدد اراضی نظامی درون شهری. *باغ نظر*، ۱۳ (۴۱)، ۳۵-۴۶.

https://www.bagh-sj.com/article_32947.html?lang=fa

- ۲- بنه‌ولو، لئوناردو. (۱۹۷۷). *تاریخ معماری مدرن*. ترجمه سیروس باور، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

- ۳- ذکاوت، کامران. (۱۳۹۵). *ابعاد سازنده کیفیت محیط در طراحی شهری*. تهران: انتشارات آذرخش.

- ۴- ذکاوت، کامران. (۱۳۸۵). *چارچوب استراتژیک مدیریت بصری شهر*. آبادی، ۱۸ (۵۳)، ۲۶-۳۷.

- ۵- شفاعتی، آرزو؛ ملکی، کیومرث و پاهکیده، اقبال. (۱۳۹۲). نگرشی بر توسعه میان‌افزا (توسعه درون‌زا) و نقش راهبردی آن در توسعه پایدار شهری. *منتشرشده در همایش ملی شهرسازی و معماری در گذر زمان*، قزوین. <https://sid.ir/paper/864529/fa>

- ۶- قربانی، رسول و نوشاد، سمیه. (۱۳۸۷). *راهبرد رشد هوشمند در توسعه شهری، اصول و راهکارها*. *جغرافیا و توسعه*. ۶ (۱۲).

۱۰- قدردانی

نویسندگان از همه افرادی که برای مشاوره علمی در بخش تحلیل این مقاله نقش داشته‌اند، مراتب سپاس‌گزاری خود را اعلام می‌دارند.

۱۱- پی‌نوشت‌ها

- 1- Landmarks
- 2- Sustainable Socio – Spatial Structure
- 3- Blanket Height Controls
- 4- Beaux Arts
- 5- Picturesque
- 6- London Plan
- 7- St Paul's Cathedral
- 8- Palace of Westminster
- 9- Tower of London
- 10- London Panoramas
- 11- Linear Views
- 12- River Prospects
- 13- Townscape Views
- 14- Viewing Places
- 15- Belvédère
- 16- Les vues offertes par des espaces dégagés
- 17- Esplanade
- 18- Les vues dans l'axe d'un espace public
- 19- Hauteur et grand paysage
- 20- Viewplanes
- 21- Halifax Harbour
- 22- Citadel Hill
- 23- Wide Panoramic Views; Panoramic Views and Vista
- 24- Street Corridor Views
- 25- Scenic Resources
- 26- Willamette
- 27- View Streets
- 28- Scenic Corridors

95-114. [In Persian].

https://envs.sbu.ac.ir/article_96898.html?lang=fa

9- Gorbane, R., & Noshad, S. (2008). Smart Growth Strategy in Urban Development, Principles and Approaches. *Geography and Development*, 6(12), 163-180.

[In Persian]. [10.22111/gdij.2008.1248](https://envs.sbu.ac.ir/article_96898.html?lang=fa)

10- GLA: Greater London Authority. (2010). *London View Management Framework, Supplementary Planning Guidance*. Retrieved 2024, Aug. 18 from

[https://www.london.gov.uk/programmes-strategies/planning/](https://www.london.gov.uk/programmes-strategies/planning/implementing-london-plan)
[implementing-london-plan](https://www.london.gov.uk/programmes-strategies/planning/implementing-london-plan)

11- GLA: Greater London Authority. (2012). *London View Management Framework, supplementary planning guidance, Implementation Framework*. Retrieved 2024,

Aug. 18 from [https://www.london.gov.uk/programmes-strategies/planning/](https://www.london.gov.uk/programmes-strategies/planning/implementing-london-plan)
[implementing-london-plan](https://www.london.gov.uk/programmes-strategies/planning/implementing-london-plan)

12- GLA: Greater London Authority. (2019). *The London Plan, The Spatial Development Strategy for Greater London*. Retrieved 2024, Aug. 18 from https://www.london.gov.uk/sites/default/files/the_london_plan_2021.pdf

13- HRC: Halifax Regional Council. (2013). *Dartmouth View Planes Study. Regional & Community Planning*. Retrieved 2024, Aug. 18 from

<https://legacycontent.halifax.ca/home/>

14- HRM: Halifax Regional Municipality. (2016). *Secondary Planning Strategy for Downtown Dartmouth. Halifax*. Retrieved 2024, Aug. 18 from

<https://legacycontent.halifax.ca/home/>

15- Izadi, M. S., & Amiri, N. (2016). Internal development, concordant, balanced and stable pattern to develop and promote the urban quality, planning for redevelopment of urban military land. *The Monthly Scientific Journal of Bagh-e Nazar*, 13(41), 35-46. [In Persian].

https://www.bagh-sj.com/article_32947.html?lang=en

16- Kim, B. C., Kim, S. N., & Joo, Y. (2024). Visual impact control of urban waterfront development on the background mountain view: Examining its justifiability

[Doi:10.22111/gdij.2008.1248](https://doi.org/10.22111/gdij.2008.1248). ۱۸۰-۱۶۳

۷- گلکار، کورش. (۱۳۸۲). از تولد تا بلوغ طراحی شهری. صفحه،

https://soffeh.sbu.ac.ir/article_99915.html. ۲۳-۸، ((۲))۱۳

۸- گلکار، کورش. (۱۳۸۷). محیط بصری شهر؛ سیر تحول از رویکرد تزیینی تا رویکرد پایدار. علوم محیطی، ۵(۴)، ۹۵-۱۱۴.

https://envs.sbu.ac.ir/article_96898.html?lang=fa

۹- یدالهی، سعید و علی‌الحسابی، مهران. (۱۴۰۲). طرح پژوهشی روش تعیین موقعیت‌های دریافت منظر نسبت به نقاط عطف شهر بر اساس تصاویر تاریخی. مرکز نخبگان نیروهای مسلح و دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران.

۱۰- یدالهی، سعید و دانش‌وری، علی. (۱۳۹۴). طرح پژوهشی چارچوب مدیریت منظر راهبردی شهر بجنورد. استانداری خراسان شمالی.

References

1- APUR: Atelier Parisien D'Urbanisme. (2009). *Hauteur et grand paysage*. Paris. [in French].

2- Benevolo, Leonardo. (1977). *The History of Modern Architecture*. Translated by S. Baavar, Tehran: Tehran University Press. [In Persian].

3- BPS: Bureau of Planning and Sustainability. (2018). *Central City 2035, Environmental and Scenic*. Retrieved 2024, Aug. 16 from <https://www.portland.gov/>

4- Bureau of Planning Portland. (1991). *Scenic Resources Protection Plan*. Retrieved 2024, Aug. 16 from <https://www.portland.gov/>

5- Cullen, G. (1961). *Townscape*. London: The Architectural Press.

6- City of Vancouver. (2024). *Guidelines Public Views Guidelines*. Retrieved 2024, Aug. 18 from <https://vancouver.ca/>

7- Golkar, K. (2003). Urban Design from Birth through to Maturity. *Soffeh*, 13(1(2)), 8-23. [In Persian]. https://soffeh.sbu.ac.ir/article_99915.html

8- Golkar, K. (2008). Conceptual Evolution of Urban Visual Environment; From Cosmetic Approach Through to Sustainable Approach. *Environmental Sciences*, 5(4),

- through two types of immersive virtual reality experiments. *Environmental Impact Assessment Review*, 106, 107500. <https://doi.org/10.1016/j.eiar.2024.107500>
- 17- OCC & OPT: Oxford City Council & Oxford Preservation Trust. (2015). *Assessment of the Oxford View Cones*. Retrieved 2024, Aug. 18 from <https://www.oxford.gov.uk/>
- 18- Queen's University. (2016). *New Tools for View Controls in Canada's Capital*. In Partnership with: National Capital Commission. Chapters 1 to 4.
- 19- Shafaati, A., Maleki, K., & Pahakideh, E. (2013). A look at the development of infill (internal development) and its strategic role in sustainable urban development. Published in *National conference on urban planning and architecture over time*. Qazvin. [In Persian]. <https://sid.ir/paper/864529/fa>
- 20- Tranick, R. (1986). *Finding Lost Space – Theories of Urban Design*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- 21- Yadollahi, S., & Alalhesabi, M. (2023). *The research project of the method of determining the positions of receiving the view in relation to the landmarks of the city, based on historical images*. Elite Center of Armed Forces and Iran University of Science and Technology, Tehran. [In Persian].
- 22- Yadollahi, S., & Daneshvari, A. (2015). *Research project of strategic View management framework of Bojnord city*. North Khorasan Governorate. [In Persian].
- 23- Zekavat, K. (2016). *Dimention to Create Environmental Quality in Urban Design*. Tehran: Azarakhsh Publications. [In Persian].
- 24- Zekavat, K. (2005). Strategic Framework for Urban Visual Management. *Abadi*, -(18(53)), 26-37. [In Persian].